

QUÆSTIO MEDICA.

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS,
manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis
tertiâ Maii.

M. PETRO LOMBARD, Doctore Medico,
Præside.

An οἰονότατος mens & sensus acutiores?

I.

EA est hominis conditio, ut nulla ipsi constet securitas, unâ cum cæteris animalibus & plantis senescit in dies, & donec ultimum attigerit irremeabili viâ defertur ad occasum: Calor insitus eâdem manu suum fovet ac destruit pabulum, dumque salutarem humorem furtim sed avidius carpit, seipsum perimit; ita ut qui author est vitæ, idem sit & necis; quin & extrinsecus etiam quasi agmine facto ruunt in hominis perniciem pestes acerrimæ, tempestatum varietas, Crapula Medicorum nutrix, labor & quolibet labore deteriorius otium, curæ mentis comites individua. Ne igitur præproperè universa moles ipsaque vitæ eriperetur necessario cavendum fuit; Natura minus noverca quam parens tot tantisque ruinis exhausta, quo jacturam sarciret quasi subsidium, proque vario corporum statu in eligendâ instaurationis ratione illius emicuit solertia, in eam rem cibi potusque desiderium inferens, illud fames, hoc sitis est: cum autem potentiorum maxima sit vis in acuendis potissimum sensibus & mente, ne in eorum delectu peccetur, cautione non minus necessariâ quam salutari opus esse videtur.

POTULENTORUM ut & esculentorum non unicum genus, inter illa plurima, quamquam famosa, arti suam debent originem, ut autem inter solida alimenta primatum pani, sic inter liquida vino assignamus; si tamen utriusque vires inter se conferas, antequam vis panis intro sese dare incipiat, jam vinum per cuncta partium meabile calorem quasi divinum & vitæ spiritum secum importans, quoquo-
versum diffunditur, cum his dotibus mirum quot & quantis utentes beet commodis, sive ad corporis robur & alacritatem, sive ad sensuum & mentis acumen, quæ sunt præcipua homini colenda: hinc conjicere liceat quam cæteris liquoribus ad restinguendam sitim comparatis præcellat: valeant itaque cum suis aquis hydropotæ, desinantque obtrudere illis assumptis vitam ab omnibus morborum insultibus tutam degi, quin imò inter abstemios pauci admodum inculpatâ fruuntur valetudine, sunt enim ut plurimum decolores, ex viridi pallefcentes, multas cruditates congerunt, quod aqua nec nutriat nec coctionem aut distributionem promoveat, & quia vorax est, edaces efficit, qui plus ingerunt quam digerant aut egerant. Num igitur immeritò pronuntiatum à Demetrio aquæ potiores vix quidquam boni parere.

III.

LIQUOREM coctum, purgatum, ex maturis expressum vitis vuis, nec alii succo permixtum vinum propriè dixeris, multas regiones eo luxuriantes fama effert, Galliæ tamen principatum præ cæteris tribuere videntur Remense & Burgundianum, illud propter summam quâ pollet tenuitatem, spiritusque minus involutos linguam & palatum jucundius titillans in deliciis habetur à plerisque; verum quia citius ab alimentis secedit, haustum enim mox urinas movet, qui ex eo generatur sanguis partes exquisitiori sensu præditas pungit vellicatque, hinc quædam utuntur pro ordinario potu gravedini, catharro, arthritidi ut plurimum obnoxii: at vinum Burgundianum, Belnense potissimum, etsi primis mensibus nonnihil asperum brevi tamen mitescens, propter partes quibus constat ramosas alimentis in ventriculo strictius adhæret, simulque

cum ipsis distributum in laudabilem citra affectus ullius noxii periculum cedit sanguinem. Num his rationibus aut etiam potioribus adductus Illustrissimus Archiattrorum Comes sanitati Regum maximi invigilans vinum Burgundianum Remensi prætulit. Eo cuduntur purgatissimi spiritus, unde cordi lætitia, ori venustas, ingenio ac sensibus acumen, dummodo qui requiritur habeatur ejus delectus, sit nempe dilutè rubrum, perspicuum, odore gratum dulcedinisque & modicæ austeritatis nonnihil particeps, quid enim erit inde quod fauces angat, stomacho negotium faceffat, viscera deurat.

IV.

NON tantum superius laudatum vinum, sed quodlibet aliud suas ad tuendam sanitatem obtinet dotes, nigrum corpora quavis de causâ extenuata plenius alit, album urinas & sudores movet, dulce alvum humectat sputumque promoveret, austerum roborat ventriculum astringendo, tenue crassos humores incidit, & obstructions ab iis ortas omnium fere morborum parentes expedit. An quidpiam simile valet præstare aqua potus homini cum belluis communis, inter alimenta nullum, inter potulenta infimum locum tenens; imò vix ullam invenies quæ non tardè descendat, fluctuationes pariat, in flatus mutetur, ventriculi robur etiam calidioris non exolvat, calorem nativum non imminuat, sicim quam ad tempus fefellerit sæpius non irritet. Ubi humidi appetitus an quidquam aptius præter vinum propinabis? vis sanus esse, vino quod suavius linguam & palatum absque ullius mali accessione commovebit, utere, intus & in ore, sua munera citius dispensabit tibi, cibus in ventriculo affusum eorum coctionem juvabit, excrementorum promovebit exclusionem, frigus vitæ inimicum, si quod sæviat, corpore depellet, nullo nidore, nullâ tetrâ purgamentorum aspiratione aut contagione inficietur cerebri substantia ex legitimo ejus usu: Non ne & in eo habetur cardiacum nec injucundi gustus, nec eventus dubii.

V.

AD quid igitur morosi quam plures adversus vinum contumeliosius insurgunt? desinant illud authorem fauoremque gravissimorum affectuum prædicare imposterum aut

incentivum caloris ut perperam sibi persuadent? ejus beneficio humores efferi agrestesque deliniuntur, succus ater nunquam familiaris, sæpius infensus suis qualitatibus sævire prohibetur: vino deteriori aut liberalius hausto succedant nonnunquam incommoda, quid ad vinum laubabile & moderatius epotum? apud iniquiores audit voluptuarium venenum, calore suo bibendi desiderium irritans, apud æquissimos audiat liquor suavis sitim citra noxam ullam promptius extinguens. Laudatur à sapientioribus ut medela lætificans cor hominis, laudetur insuper ut salubrius alimentum puriori generando sanguini aptissimum, ex quo producti spiritus universo corpori collucebunt, illæ partes, quibus anima nobiliora explet munia, cumulatissimè splendent solidis bonis, oculi puro lumine vigeant, penetrabilis erit auditus, acerrimumque gustatus, odoratus, & tactus judicium.

Ergo οἰονότως mens & sensus acutiores.

Proponebat Parisiis MATHÆUS DIONYSIUS FOURNIER,
Parisiensis, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1696.

Apud Franciscum Muguet, Regis & Facultatis Medicinæ Typographum